121424 - “Kocanın, yemek yediğinde eşini de yedirmesi; giyindiğinde eşini de giydirmesi” hak olmasının anlamı

Soru

“(Koca) yemek yediğinde eşini de yedirir, giyindiğinde eşini de giydirir” hadisinde geçen ifade şu anlama mı gelir: Eğer koca kendisine 500 TL değerinde bir elbise alırsa, karısına da aynı miktarı vermek veya aynı değerde bir elbise almak zorunda mıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hâkim b. Muâviye el-Kuşeyrî babasından rivayet eder:

“Ey Allah’ın Resûlü! Hanımımızın bizim üzerimizdeki hakkı nedir?” diye sordum.
Resûlullah s.a.v buyurdu ki:
“Yemek yediğin ölçüde onu da yedirmen, giyindiğin veya gücünün yettiği ölçüde onu da giydirmen, yüzüne vurmaman, ona kötü söz söylememen ve eğer yatağını ayırman gerekirse bunu evin dışında yapmaman..” örneğin: ‘Allah seni çirkin kılsın’ dememen) (Ebu Dâvud, 2142).

Bu hadis, kadının nafakası kocası üzerindeki şer‘î haklarından biri olduğunu ortaya koymaktadır. Buradaki nafaka; kadının yiyecek, içecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde kifâyet miktarında olmalıdır. Yani kadının asgari ihtiyaçları karşılandıktan sonra, kocanın kendisine aldığı her elbiseye mukabil ona da aynı değerde elbise almak veya parasını vermek zorunlu değildir.

Hadiste geçen “O, yemek yediğinde eşini de yedirsin” kaydı; kocanın kendi nefsi için yaptığı harcamalarda eşini ihmal etmemesi gerektiğine bir teşviktir. Bu, birebir aynı miktarı ve aynı değeri vermek mecburiyetini ifade etmez.

Nitekim Şeyh Muhammed b. Salih el-Useymîn şöyle demiştir:

“Koca, giyim-kuşamda ve yemekte sadece kendisine tahsis yapamaz; eşi de ortağıdır. Kocanın, eşine de kendi nefsine baktığı gibi bakması gerekir. Hatta birçok âlim, kocanın eşine nafaka vermemesi hâlinde kadın mahkemeye başvururs a, kadıya nikâhı feshetme yetkisinin bulunduğunu belirtmiştir. Çünkü bu, kadının en temel hakkını ihlâl etmektir.”
(*Şerhu Riyâzi’s-Sâlihîn*, 3/131).

En doğrusunu Allah bilir.